

Handreiking/gesprekshulp

Welke vragen kunt u stellen voor het bespreekbaar maken van de mogelijke gevolgen van een somatische ziekte? (pagina 34-35 en module 'Wat houdt psychosociale zorg bij somatische ziekte in')

Handvat: welke vragen kunt u als zorgverlener stellen aan de patiënt?

- Hoe gaat het met u?
- Wat doet deze klacht/ziekte met u?
- Heeft uw klacht/ziekte invloed op uw dagelijkse leven? Hoe uit zich dat? Hoe merkt u dat?
- Had u voor u ziek werd hier ook last van?
- Wat heeft u nodig om hiermee om te gaan?
- Wat is het effect van uw klachten op uw sociale leven?
- Zijn er dingen in uw leven, relatie(s), werk veranderd?
- Mensen die deze klacht/ziekte hebben, ondervinden soms/vaak problemen in hun dagelijkse leven. Herkent u dit?
- Zo ja, er zijn diverse zorgverleners die u hierbij kunnen helpen en naar wie ik u kan verwijzen.

Bij het bespreken van de korte en lange termijn gevolgen van een somatische ziekte op het leven van de patiënt en diens naaste(n) staan de volgende aandachtspunten centraal:

- Emotionele ondersteuning en een empathische houding.
- Geef naast informatie over de (mogelijke gevolgen van) ziekte en behandeling, ook informatie over de impact op psychosociaal functioneren als eventueel gevolg van ziekte en behandeling.
- Benadruk dat psychosociale problemen natuurlijke en veel voorkomende reacties zijn.
- Bied ruimte om psychosociale problemen en/of psychische stoornissen bespreekbaar te maken.
- Maak duidelijk dat er (op verschillende momenten) verschillende vormen van ondersteuning en zorg beschikbaar zijn.
- Geef voorlichting over ondersteuningsmogelijkheden.
- Informeer over methodes voor zelfmanagement en gespecialiseerde psychosociale begeleiding en psychologische zorg (diagnostiek en behandeling)
- Verwijs mensen naar een specifieke patiëntenorganisatie voor hun aandoening voor bijvoorbeeld (laagdrempelig) contact met lotgenoten of ervaringsdeskundigen en meer informatie vanuit patiëntenperspectief.
- Bespreek met de patiënt de keuze(s) voor de ondersteuning en zorg, en eventueel welke behandelaar.
- Begeleid en ondersteun de patiënt bij het nemen van beslissingen (samen beslissen/*shared decision making*).
- Ga regelmatig (bijvoorbeeld bij vaste controles of op een half jaar na behandeling) na of er sprake is van psychosociale problematiek en/of psychische stoornissen (behandeling) en verwijs indien nodig door (zie hiervoor eventuele richtlijnen van uw eigen wetenschappelijke/beroepsvereniging).